

ОД 26. СЕПТЕМБРА
ДО 01. ОКТОБРА

2017.

МУЗЕЈ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ФИЛМА

УТОРАК 26.09.

19,30-20,10 **Полуострво са благом I**
Полуостров сокровиц I, Сергей Мерзляков, 2016.

20,10-20,40 **Полуострво са благом II**
Полуостров сокровиц II, Сергей Мерзляков, 2016.

Дводјелни документарни филм Сергеја Мерзљакова, подржан од стране Руског географског друштва и Министарства одбране, посвећен је подводним истраживањима византијског брода, откривеног у Црном мору, на дубини од 82 метра. Први дио филма говори о захтјевним припремама за истраживања у специфичним условима, на великим морским дубинама у заливу Балаклаве, гдје је у средњем вијеку налазила значајна византијска лука Симболон. Откриће овог брода представља реткост за руске научнике и рониоце, чије истраживање омогућава проучавање економских и културних веза Византије са Старом Русијом. И у другом дијелу филма гледаоцима се пружа могућност да виде документарне кадрове о заједничком истраживачком раду ронилаца и археологана открићу остатака брода и извлачењу његовог терета из морских дубина, уз присуство и Владимира Владимировича Путина у једној од археолошких кампања. Велики број пронађених амфора омогућио је датовање брода у XI век и припадност Византији. Осим печата, својеврсних ознака произвођача, власника или контролора, на једној од амфора налази се и најстарији ћирилични натпис. Дужина брода од 30 m указује на брод трговачког, а не ратног карактера. Даља проучавања пружиће више података, попут оних о врсти терета превоженог у амфорама, о морепловству тога доба.

20,55-21,15 **Археолошко лето 2016: Унорож**
Археологическое лето 2016: Унорож, Анастасия Фишер, Игорь Садовников, 2016.

Филм је посвећен археолошкој експедицији Насљеђе земље Галичке: Унорож Костромског обласног одјељења Руског географског друштва из 2016. године. Први помен Унорожа 1474. г. везан је за повељу даровницу великог кнеза Ивана III Василевича. Из овог периода, када је село Унорож припадало галичким кнежевима, сачувани су остаци митрополитског Благовештенског манастира, гдје се, према легенди, замонашио Св. Јона. Откривени су: остаци из раног гвозденог доба, насеља из IX, X и XI вијека, десетак гробница из XIII, XIV и XV вијека. Налази животињских костију документују заснованост економије на трговини дабром, за чије крзно су размијеном добијани арапски новац и перле са сјевера.

21,15-21,30 **Археолошко лето 2016.: Унжа**
Археологическое лето 2016: Унжа, Анастасия Фишер, Игорь Садовников, 2016.

Филм Фишерове и Садовникова посвећен је заједничкој експедицији Костромског обласног одјељења Руског географског друштва и Костромског завичајног музеја. Унжа, данас село Макарејевске регије, судећи према летопису, основана је 1218. г., мада се претпоставља настанак још у XI вијеку. Откривени остаци градине из XIII вијека, налази милитарног карактера и стратешки положај у пограничној зони са Маријцима указују да је ријеч о средњовијековном војном утврђењу и војном сталезу. Ово је гранично утврђење словенске колонизације у Горњем Поволжју. Налази новца, стране керамике и накита од перли азијског или европског поријекла доказују постојање трговине. Остатке трга у рани средњи вијек датује сребрни новчић са печатом Рјуриковича, који потиче из времена владавине Ярослава Мудрог.

19-20 **По трагу Ханибала**
Tras la huella de Anibal, Eterio Ortega Santillana, 2016.

Документарни филм Сантиљане истиче значај нематеријалног културног наслеђа у очувању свједочанстава о Другом пунском рату (218-202 г. ст. е.) и историјској личности Ханибалу. У филму су приказана свједочења експерата за историју и усмена предања, која су и послје 2000. година опстала на мјесту одвијања Другог пунског рата. Говори о савременим манифестацијама посвећеним обиљежавању континуиране традиције одржавања сјећања на овај историјски догађај, који су Римљани називали ратом против Ханибала, картагинског генерала.

20,15-20,40 **Краљевство соли. 7000 година историје у Халштату**
El Reino de la Sal. 7000 años de historia en Hallstatt, Domingo Rodes, 2013.

Данашњи Халштат је градић у средишту аустријских Алпа, о чијем давнашњем постојању свједочи експлоатација камене соли, која је активна још од праисторијског периода. Ријеч је о једном од најпознатијих археолошких локалитета, по коме је названо старије жељезно доба у Европи, чији значај за праисторију је досегао свјетске размијере. Уврштен је 1997. године на УНЕСКО-ову листу свјетског наслеђа.

20,45-21,05 **Савремено откриће земље Маган**
El hallazgo moderno del país de Magán, Víctor Cid, 2016.

Мистериозна земља Маган, чије постојање је извјесно захваљујући месопотамским текстовима, окупирана је пре неколико хиљада година на данашњем подручју Схарјах. Ријеч је о територији у средишту Уједињених Арапских Емирата, гдје још од 1994. године истражује научна екипа, под руководством Аутономног Универзитета у Мадриду. Филм говори о томе како је ово дугогодишње истраживање довело до једног од најважнијих историјских и археолошких открића на Блиском истоку.

21,10-21,25 **Викинзи. Ратници са севера. Гиганти с мора**
Vikings. Guerreros del Norte. Gigantes del Mar, Gustavo Vilchez Molina, 2016.
Скандинавија је била насељена много прије доласка Викинга потомцима германских племена, који су имали сличан језик, културу и митологију. Некадашње становништво територије Данске, Шведске и Норвешке бавило се трговином, одржавајући контакте са суседним заједницама. Ови контакти, као и циљеви експедиција, промијењени су током VIII вијека, када су Викинзи започели пловидбе својим карактеристичним бродовима. Викинзи су пловили широм хришћанске Европе и великим дијелом познатог свијета. Филм Молине говори о 300 година борби, трговине и миграције на тлу Скандинавије.

19-19,40 **Граница Тиренског и Јадранског мора подељена између Етрураца, Феничана и Фокејаца**
I confini del mare Tirreno e Adriaticodivisotra Etruschi, Fenici e Focesi, Maurizia Giusti, 2016.

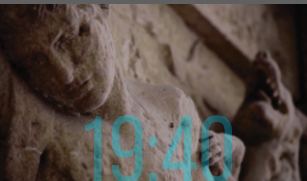
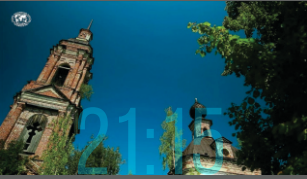
Ђустијев филм на занимљив начин приказује однос моћи Етрураца, Феничана и Фокејаца на мору, документујући га одговарајућим археолошким налазима са обала Тиренског и Јадранског мора. Бројни налази накита од ћилибара на територији ових народа тумаче се функционисањем тзв. Пута ћилибара, који је водио од Балтика до ушћа ријеке По, користећи углавном морске и ријечне комуникације.

19,40-20,05 **Селинунт, град између двије реке**
Selinunte, citta' traduefiumi, Alessandra Ragusa, Antonino Pirrotta, 2015.

Филм говори о старогрчком урбаном насељу на Сицилији са око 80000 становника. Ријеч је о граду Селинунту, археолошком налазишту са моћним каскадним бедемима, акрополом, пет храмова, јавним и стамбеним грађевинама и некрополом. У филму је приказана реконструкција његовог изгледа, изведена уз помоћ 3D анимације. Основали су га Дорци у VII в. ст. е. као грчку колонију. Град, који је имао велику војну улогу на острву, био је разаран бројним земљотресима и сукобима. Картагињани и Ханибалова војска, умјешавши се у сукоб са суседном Сегестом 413. г. ст. е., одредили су судбину пораженог Селинунта, који су населили странци.

20,20-21,40 **Кирена, афричка Атина**
Cirene Atene d'Africa, Giuseppe Drometari, 2015.

Приказана је древна грчка колонија на тлу Африке, у источној Либији, која је по овом граду и добила назив Киренаука. Династије Бат основала је Кирену 631. г. ст. е. као најстарију грчку колонију на територији данашње Либије, која је највећи просперитет имала средином IV в. ст. е. захваљујући интензивним трговачким везама са Грчком, у коју је извозена разна роба, а највише силфион, самоникла љековита биљка, често приказивана на новцу и сликаним вазама. Захваљујући значајном утицају грчке културе Кирена је брзо постала велики град, престоница, према археолозима, који је због монументалних грађевина, бројних храмова и олтара за приношење жртава, пореде са античком Атином.

СРИЈЕДА 27.09.

ЧЕТВРТАК 28.09.

19-19,55 **Трагом пљачкаша храмова**
Die spur der tempelräuber,Wolfgang Luck,2014.
Трагајући за одговором на питање како је најпознатија статуа из храма у Камбоџи доспјела у Сотебијев аукцијски каталог, филм Вофганга Лука говори и о осталим пљачкама умјетничких дјела из ове, грађанским ратом опустошене, земље. Аутор слиједи траг свјетски познате фигуре ратника од кмерског храма у џунгли, па све до реномиране аукцијске куће и Метрополитена у Њујорку. Забрињавајућа прича односи се на црно тржиште антиквитета у САД и Тајланду, гдје се налази центар трговине умјетничким благом Азије. У мрежу међународног кријумчарења умјетничких дјела укључени су колекционари и аукцијске куће, али и музеји широм свијета.

20-20,25 **Станица успомена**
Station erinnerung, Miriam Steen,2015.
Филм говори о сакупљачкој дјелатности Ханса Фридрихуа Вајбаха, чије родно мјесто је уништено током рата. Рођен крајем тридесетих година 20. вијека у Њемачкој, овај својеврсни колекционар показивао је занимање за возове још у дјетињству. Захваљујући његовом дугогодишњем сакупљању и жељи да оснује музеј, сачувано је преко 1000 предмета везаних за историју жељезнице, између осталог, и оригиналне локомотиве.

20,40-21,35 **Крвави плен**
Blutigebeute,Режија: Peter Brems, Wim Van der Eynde, Tristan Chytroschek, 2014.
Тема филма је трговина античким умјетничким благом у служби финансирања ратова и терористичких организација, на шта указују извјештаји Интерпола FBI. Истражујући, незакониту трговину старинама на кризним подручјима као што су Авганистан и Сирија, овај документарни филм, снимљен у продукцији радио-телевизије ARTE, показује функционисање система од пљачке до најближих посредника у Пакистану, који старине преносе богатим европским колекционарима.
Субота, 30. септембар: вече грчких и кипарских филмова

19-19,50 **Олкас. Обилазаксредњовековних лука од Егеја до Црногмора**
Olkas. Discovering medieval ports from the Aegean to the Black Sea, George Botsos,2013.
Документарни филм грчког аутора, пратећи пут од Егејског мора до Црног мора, води нас у обилазак средњовековних лука. На том путу зауставља се у свим важнијим трговачким центрима сјеверне Грчке, Бугарске, Румуније, Украјине, Грузије и Турске, гдје су биле средњовијековне луке. Пратећи поморске линије Олкаса, откривамо шта је све повезивало народе у приобаљу Егеје и Црног мора- историјски, економски и културни контакти, о којима свједоче очувани средњовијековни споменици. Ови споменици документују и пресудни утицај престонице Византијског царства на регионалне градове.

19,50-20,05 **Ротонда**
Rotóna, Eleni Stubu Katsamuri, 2016.
Тридесет година након великог земљотреса, који је 1978. године погодио Солун, изазвавши озбиљна оштећења на бројним споменицима културе, Ротонда је поново отворена за јавност. По окончању вишегодишњих радова на очувању и реставрацији, јединствени ранохришћански мозаици Ротонде поново су заблистали у пуном сјају. Снимци су настали прије уклањања скела у куполи, како би се показали сви детаљи који свједоче о врхунској изради мозаика Ротонде.

20,20-21,05 **Музеј Кипра**
To Kypriakomuseío, George Koumouros, 2014.
Филм приказује настанак првог археолошког музеја у Никозији крајем XIX вијека, као и оснивање националног Музеја Кипра почетком XX вијека. Документован архивском грађом, филм говори о историјском развоју острва током вијекова, представљајући археолошке локалитете и налазе изложене у Музеју Кипра, који потичу од најранијих времена људског присуства на острву, од X миленијума старе ере до римског доба.

21,05-21,40 **Кипарска средњовјековна глеђосана керамика**
Κυπριακή μεσαιωνική εφθαλμμένη κεραμική, Paschalis Papapetrou, 2014.

На средњовијековном Кипру почетком XIII вијека, у доба владавине франачке династије Лизињан, јавља се нова врста сјајне и глатке, односно, глеђосане керамике, која се одликује посебним начином украшавања у браон-жутој и зеленој боји. Судећи према садашњим археолошким подацима, области Пафос, Енгоми и Лапитос биле су центри производње глеђосане керамике током средњег вијека. Проучавање процеса производње новије глеђосане керамике у мјесту Лапитос доприноси разумјевању технологије израде средњовијековних глеђосаних посуда.

19-19,50 **Кизил – Курагино. Последњи дани древних цивилизација**
Кызыл – Курагино. Последние дни древних цивилизаций, Денис Рубанов, 2012.
19,50-20,40 Кизил – Курагино. Велика степа, земља народа
Кызыл – Курагино. Великая степь, земля кочевников, Денис Рубанов, 2013.

Ријеч је о два филма Дениса Рубанова, Кизил – Курагино/Последњи дани древних цивилизација и Велика степа, земља народа, посвећена древним номадским цивилизацијама степе са простора Републике Тува и Краснојарска. Научници су током неколико истраживачких кампања откривали њихове споменике од неолита до XIX вијека. У експедицији Руског географског друштва током 2015. године учествовало је око 2500 волонтера из 50 земаља и око 500 водећих руских и иностраних археолога. Осим тумачења научника, дати су и коментари номада, шамана, представника старовераца и волонтера. Филм говори о древним везама, односно о номадским стазама између Јужног Сибира и централне Азије, удаљене 40 km од Кизила, престонице Туве. На овој траси, дуж које је откривено око 180 археолошких локалитета, истакнуту улогу имао је Курагино, велика саобраћајница Краснојарског краја. Из ове археолошке Меке, гдје су се укрштале разне културе (Хуна, Ујгура, Киргиза, Туркијаца, Монгуна, Тајгинаца), потичу најбогатији налази Скита из периода од VII до V в. ст. е.

20,55-21,35 **Доме, слатки трапезоидни доме**
Ненад Поповић, 2015.

Дуги кадар пловидбе и лебдења изнад обале Дунава води нас до Ђердапа и археолошког локалитета Лепенски вир, гдје је пре 8000 година човјек саградио најстарије насеље у Европи. Поповићев филм приказује покушај новог тумачења лепенске куће у архитектонском и симболичном смислу. Црвена боја поднице, ритуалног карактера, у идејном смислу доводи се у везу са Блиским истоком, прије свега, са Левантом.

21,35-22 **Древна станишта у средњем току реке Колубаре**
Александар Теодоровић, 2016.

Теодоровићев филм, посвећен академику Бориславу Јовановићу, приказује најновија археолошка открића у средњем току реке Колубаре. Археолози већ годинама истражују ову област у Србији, откривајући нова праисторијска насеља из неолитског периода и бакарног доба, која се могу везати за старчевачку, винчанску и баденску културу. Установљени су и трагови станишта из жељезног доба, остаци виле рустике са краја III или почетка IV вијека. Предстојећа истраживања показаће шта још крије средњи ток Колубаре.

ЈУ МУЗЕЈ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Бања Лука

РЕАЛИЗОВАНО УЗ ПОМОЋ

МИНИСТАРСТВА ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ РС, НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ И РАЗВОЈНОГ ЦЕНТРА
РУСКОГ ГЕОГРАФСКОГ ДРУШТВА У СРБИЈИ

